

Informatienota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Eindrapportage Berenschot onderzoek gemeentelijke revenue energieopwek Druten

Kernboodschap

In Druten zijn er geen verduurzamingsinstrumenten aan te wijzen die zowel makkelijk uitvoerbaar zijn als hoge inkomsten kunnen opleveren zonder een financieel risico aan te gaan. Een gemeentelijk elektriciteitsbedrijf met zonneweides lijkt het meest kansrijke instrument.

Er zijn beperkte mogelijkheden om de OZB-heffing te vergroenen maar overall is het niet de moeite waard. De uitvoerbaarheid is complex door gebrek aan informatie binnen de gemeente over de aanwezigheid van duurzame technologieën in huishoudens, het effect van verduurzaming op de waarde van woningen lastig is vast te stellen en extra administratie oplevert.

Eerdere besluiten

Datum	Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)

Toelichting

Op 7 november 2019 zijn tijdens de gemeenteraadsvergadering in Wijchen twee moties aangenomen waarin wordt gevraagd de mogelijkheden te onderzoeken als gemeente de OZB te vergroenen (motie 2) en opbrengsten te genereren door zelf duurzame energie op te wekken (motie 3). Hierbij is nadrukkelijk gevraagd beide moties ook voor gemeente Druten uit te voeren en dit is ook door betrokken portefeuillehouder André Springveld overgenomen.

Adviesbureau Berenschot is gevraagd naar beide aspecten onderzoek te doen. Tevens heeft Berenschot ook andere financiële instrumenten onderzocht die Druten kan inzetten om duurzaamheid te stimuleren. Hierbij is per instrument gekeken naar de uitvoerbaarheid en de financiële gevolgen. In het bijgevoegd rapport staan hun bevindingen. Hieronder volgen de voornaamste conclusies per motie:

Welke mogelijkheden heeft gemeente Druten om de wijze van OZB-heffing te vergroenen?

Er zijn beperkte mogelijkheden om de OZB-heffing te vergroenen:

- De uitvoerbaarheid is complex door gebrek aan informatie binnen de gemeente over de aanwezigheid van duurzame technologieën in huishoudens, het effect van verduurzaming op de waarde van woningen lastig is vast te stellen en extra administratie oplevert.
- De juridische houdbaarheid is discutabel doordat praktische voorbeelden ontbreken, momenteel geen jurisprudentie bekend is en het op gespannen voet staat met algemene uitgangspunten van lokale belastingheffing.

- De verwachte opbrengst is verwaarloosbaar door bijvoorbeeld het toepassen van kortingen op de heffing voor huiseigenaren die verduurzamen. Vergeleken met opbrengst door structurele verkoop van energie door de gemeente, is de opbrengst door deze manier van heffen miniem.

Onderzoek of en hoe de gemeente Druten binnen de vigerende wet- en regelgeving zelfstandig energie mogen/kunnen opwekken waarbij de revenu voor het grootste gedeelte ten goede komt aan Druten en haar gemeenschap.

De gemeente Druten heeft binnen de vigerende wet- en regelgeving enkele instrumenten tot haar beschikking om zelfstandig energie op te wekken. Op basis van criteria als potentie in de verduurzaming van energie, uitvoerbaarheid en potentiële opbrengst lijken de meeste kansen binnen beide gemeenten te liggen bij de opwek van elektriciteit door een gemeentelijk elektriciteitsbedrijf.

De mate waarin de revenuen bij de gemeente of haar gemeenschap terecht komen heeft te maken met de mate en vorm van participatie. In dit onderzoek zijn enkele vormen opgenomen, met verschillende gemeentelijke rollen en posities.

In Druten zijn er geen verduurzamingsinstrumenten aan te wijzen die zowel makkelijk uitvoerbaar zijn als hoge inkomsten kunnen opleveren zonder een financieel risico aan te gaan. De instrumenten kunnen in de volgende categorieën worden ingedeeld:

- Laag revenu, hoge uitvoerbaarheid: instrumenten waar gebruik gemaakt wordt van gemeentelijke bevoegdheden, zoals de heffing van belastingen. Deze instrumenten vragen doorgaans een rechtmatige rol van de gemeente.
- Hoog revenu, lage uitvoerbaarheid: het gemeentelijk warmtebedrijf valt onder deze categorie. Het opzetten en beheren van dit type bedrijf is organisatorisch complex en gaat gepaard met (grote) financiële risico's.
- Hoog revenu, beperkte uitvoerbaarheid: het gemeentelijke elektriciteitsbedrijf is bijvoorbeeld innovatief en organisatorisch uitdagend, maar minder risicovol dan een warmtebedrijf. In combinatie met zonneweides, kan dit veel inkomsten opleveren voor de gemeente.
- Beperkt revenu, beperkte uitvoerbaarheid: De overgebleven instrumenten vallen hieronder, zoals de inzet van gemeentelijke grond. Ook instrumenten uit vorige categorieën kunnen hieronder vallen als wordt gekozen voor een technologie met lager energiepotentieel, zoals zon op daken of windenergie.

Een gemeentelijk elektriciteitsbedrijf met zonneweides lijkt het meest kansrijke instrument in Druten.

Gevolgen

Het rapport geeft advies om al dan niet medewerking te verlenen aan de twee moties die tijdens de bespreking van het begrotingsprogramma 2020 zijn aangenomen. Daarnaast geeft het rapport inzicht in de uitvoerbaarheid en de financiële gevolgen van 9 andere instrumenten die Druten kan inzetten. Hiermee is ook een naslagwerk geleverd.

Met betrekking tot het vergroenen van de OZB adviseert Berenschot dit niet te doen.

Met betrekking tot de energiewinning in eigen beheer adviseert Berenschot om de gemeente te laten participeren in een gemeentelijk elektriciteitsbedrijf dat energie opwekt door zelf zonneweides (te laten) ontwikkelen of daarin te participeren. B&W heeft besloten dit advies over te nemen en een vervolgonderzoek hiernaar in te stellen.

Uitvoering of Vervolgstappen

Uw raad wordt geïnformeerd door middel van de ter beschikking gestelde rapportage en informatienota alsook over het besluit van B&W een vervolgonderzoek naar de oprichting van een gemeentelijk elektriciteitsbedrijf in te stellen.

Na dit vervolgonderzoek worden de resultaten gepresenteerd en bij een positieve uitkomst zal toestemming worden gevraagd voor vervolgstappen (inclusief een investeringsbudget).

Geheimhouding:

Niet van toepassing.